

Innehåll

Om strategirapporten – syfte och upplägg	2
1 Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning.....	4
2 Översikt av strategisammanhanget	4
2.1 Förändringar i strategisammanhanget.....	4
2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget	6
2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer	7
2.4 Integrering av perspektiven.....	8
3 Resultatredovisning.....	10
Sidas bidrag till förändring på strateginivå.....	10
3.1 Stödområde 1: Fredliga och inkluderande samhällen	11
3.1.1. Mål 1.1: Mer inkluderande processer för fred, samhällsbyggande och ansvarsutkrävande	11
3.1.2 Mål 1.2 Förbättrade förutsättningar för kvinnors och flickors egenmakt.....	13
3.1 Stödområde 2: Grundläggande samhällsservice och försörjningsmöjligheter	15
3.2.1. Mål 2.1 Förbättrade förutsättningar för hälsa, med fokus på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.....	15
3.2.2. Mål 2.2 Ökad tillgång till utbildning av god kvalitet	17
3.2.3. Mål 2.3 Ökade möjligheter till hållbar försörjning.....	18
4. Implikationer för innevarande strategiperiod	19
Bilaga 1 P6 rapport Sydsudan 2019	

Om strategirapporten – syfte och upplägg

Syftet med strategirapporten är rapportera Sidas strategigenomförande till UD. Strategirapporten tjänar som underlag till vårsamråden med Utrikesdepartementet (UD) samt till Regeringskansliets (RK) resultatrapportering. Sida är avsändare och UD är målgrupp för och mottagare av strategirapporten.

Vid sidan av strategirapporten redovisar Sida sin verksamhet till regeringen genom årsredovisningen. Denna inkluderar redovisning från strategigenomförandet på en övergripande nivå per strategi. Strategirapporten går djupare och redogör för strategigenomförandet per strategimål för varje strategi och drar även framåtblickande slutsatser.

Strategirapporten är utformad i enlighet med regeringens riktlinjer för strategier. Strategirapporten ska redovisa, analysera och bedöma resultaten av strategigenomförandet i förhållande till angivna strategimål¹ samt redogöra för implikationer för det fortsatta strategigenomförandet. Vid behov ska rapporten redovisa förändringar i förutsättningarna för genomförandet. Det finns tre typer av strategirapporter: Strategirapport år 1, årlig strategirapport och fördjupad strategirapport.

1. **Strategirapport år 1** skrivs för strategiperiodens första år efter genomförd operationalisering. Rapporten sammanfattar slutsatser och redovisar resultat från genomförandet av föregående strategi (i de fall det finns en tidigare strategi). Denna strategirapport redogör även för den förändringsteori som ligger till grund för Sidas stöd inom strategin, centrala överväganden samt hur verksamheten ska genomföras och följas upp under strategiperioden.
2. **Den årliga strategirapporten** skrivs för de år då varken en fördjupad översyn eller operationalisering genomförts.
3. **Den fördjupade strategirapporten** skrivs näst sista året av strategin efter att en fördjupad översyn genomförts. Rapporten redogör för slutsatserna från den fördjupade översyn av strategigenomförandet som sker en gång per strategi. Den fördjupade strategirapporten ska sammanfatta genomförandet av hela strategin hittills² (bl.a. analys av resultat per strategimål) samt ge tydliga rekommendationer inför kommande strategiperiod. Den fördjupade strategirapporten utgör Sidas huvudtillfälle att lämna rekommendationer till regeringens anvisningar inför ny strategi.

Strategirapporten är en lägesuppdatering av strategigenomförandet och bedömer resultat sedan den senaste strategirapporten. Strategirapporten bygger på det underlag som finns tillgängligt vid tillfället för strategirapportens framtagande (t.ex. rapportering, reserapporter, studier, utvärderingar, analyser och anteckningar från partnermöten).

Kapitel 1 sammanfattar Sidas bedömning av strategigenomförandet per strategimål. **Kapitel 2** ger en översikt av strategisammanhanget och beskriver den kontext (tematisk/geografisk) i vilken strategin genomförs. **Kapitel 3** redovisar resultat från strategigenomförandet. **Kapitel 4** redogör för eventuella implikationer för det fortsatta strategigenomförandet som behöver lyftas till UD.

¹ I de tidigare resultatstrategierna används begreppet *resultat*. Denna mall använder genomgående begreppet *strategimål* i linje med nya riktlinjer för strategier. I resultatstrategierna är resultaten klustrade kring *resultatområden*. Mallen använder dock genomgående begreppet *stöd område*.

² Dvs. från strategins början fram till 15/3.

”**Trafikljusen**” är Sidas viktigaste signalsystem för att följa hur det går i strategigenomförandet. En bedömning görs för varje strategimål och ger en snabb överblick av nuläget. Bedömningen och motiveringen till denna utgör narrativet i resultatredovisningen (kapitel 3) i strategirapporten. I strategirapporten bedöms två aspekter:

1. **Utveckling mot strategimålet:** Strategimålen anger vad Sidas arbete ska bidra till under en angiven strategiperiod och utgör den huvudsakliga styrningen i strategigenomförandet. Trafikljusbedömning för *utveckling mot strategimålet* används för att få en snabb uppfattning om utvecklingstrender inom de målområden i kontexter där Sida är aktiv. Sidas insatser kan vara med och påverka utvecklingstrender inom de områden där vi är aktiva, men det handlar ofta om större komplexa och långsiktiga förändringar på nationell, regional och/eller global nivå, där ett stort antal faktorer utanför Sidas kontroll inverkar på utvecklingen i kontexten. Trafikljusbedömningen och färgsättningen motiveras och beläggs utifrån tillgänglig statistik, källor eller rapporter.

Bedömning av utvecklingstrender i kontexten i förhållande till **strategimålen**:

- Grön:** Utvecklingen går framåt
- Gul:** Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt
- Röd:** Utvecklingen går bakåt

2. **Portföljens relevans:** Sidas strävan är att sätta samman och upprätthålla en relevant och väl avvägd portfölj i förhållande till utvecklingsutmaningar i respektive strategikontext, strategins mål och Sidas ambitioner avseende förväntade förändringar och resultat. *Portföljens relevans*, dvs. om Sida har satt samman en väl avvägd portfölj av insatser och aktiviteter som bedöms bidra till förändring i linje med strategimålet.

Sida måste löpande justera sin förändringsteori och portfölj utifrån olika aspekter:

- (i) föränderlig kontext och sammanhang, (ii) efter den styrning som myndigheten får och (iii) beroende på om aktiviteter inte gett eller förväntas ge resultat. Trafikljusbedömningen och färgsättningen av detta trafikljus beaktar och utgår från dessa aspekter.

Bedömning av **portföljens relevans**:

- Grön:** Portföljen är relevant
- Gul:** Portföljen är delvis relevant
- Röd:** Portföljen är inte relevant

1 Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning

Stödområde 1: Fredliga och inkluderande samhällen

1.1 Mer inkluderande processer för fred

1.2 Kvinnor och flickors egenmakt

Stödområde 2: Samhällsservice och försörjningsmöjligheter

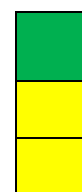
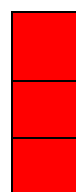
2.1 Hälsa med fokus SRHR

2.2 Utbildning

2.3 Hållbar försörjning

Mål³

Portfölj⁴

2 Översikt av strategisammanhanget

Totalt strategibelopp:
1500 MSEK

Utbetalat belopp hittills:
260 MSEK

Antal insatser 2019:
8

2.1 Förändringar i strategisammanhanget

Genomförandet av det förnyade fredsavtalet (R-ARCSS) som signerades i september 2018 mellan regeringen (SPLM), den största oppositionsgruppen (SPLM-IO) och en allians av mindre grupper i opposition, fortlöpte under 2019. Fredsavtalet stipulerade bildandet av en övergångsregering i maj 2019, men vid tiden för övergången var flera av de centrala frågor som skulle ha hanterats inom ramen för förperioden fortfarande olösta. SPLM-IO motsatte sig därför bildandet och efter medling mellan parterna faciliterad av IGAD och fredsgaranterna Uganda och Sudan flyttades datumet fram till november 2019. Mellan maj och november fortskred dock processen inom de centrala frågorna myvket långsamt, till stor del p g a avsaknad av politiska vilja och bristande finansiering av genomförandet av fredsplanen. De utestående frågorna handlade framför allt om fastställande av antalet delstater i landet och bildandet av en nationell armé genom sammanslagning och utbildning av regeringens armé och oppositionens styrkor. Ännu en framflyttning förhandlades fram mellan parterna daterad till 22 februari, 2020.

³ Bedömning av utvecklingen i kontexten i förhållande till **strategimålen**: Grön: Utvecklingen går framåt; Gul: Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt; Röd: Utvecklingen går bakåt.

⁴ Bedömning av **portföljens relevans**: Grön: Portföljen är relevant; Gul: Portföljen är delvis relevant; Röd: Portföljen är inte relevant.

Under 2019 har våldsnivåer relaterade till den nationella konflikten fortsatt att minska. Dock har regelrätta strider mellan regeringens trupper och oppositionsgrupper som står utanför fredsavtalet förekommit vid upprepade tillfällen i södra delarna av landet vilket bl. a tvingat människor på flykt. Det lokala (inter-communal) våldet mellan etniska grupp om resurser har däremot inte sett någon minskning under 2019, utan ligger i stort på samma nivå som innan det förnyade fredsavtalet skrevs under (2018).

⁵

Den svåra humanitära situationen har kvarstått under 2019 med mer än 7 miljoner människor i behov av humanitär hjälp, det vill säga mer än hälften av landets totala befolkning. Antalet människor som lever med otrygg livsmedelsförsörjning uppgick till omkring 4 miljoner⁶ även om en minskning kan ses i antalet som riskerar svält (IPC 5)⁷. I slutet av 2019 drabbades Sydsudan av de svåraste översvämningar man upplevt på 40 år. Översvämningarna förstörde skördar och infrastruktur och spås att ha en negativ inverkan på människor försörjningsmöjligheter, tillgång till mat och grundläggande samhällsservice under en oöverskådlig tid.

Den svåra ekonomiska situationen kvarstod under 2019. Den nationella budgeten, planerad utifrån förväntade oljeinkomster, ökades med 46,5% i jämförelse med 2018. Dock var det bara två sektorer som ökades i reella allokeringar – infrastruktur och sociala och humanitära tjänster.⁸ Som följd är de sociala sektorerna fortsatt kraftigt underfinansierade och löner inom offentliga sektorn betalas ut sporadiskt. Andelen människor som lever i multidimensionell fattigdom är drygt 92 procent.⁹

Sammanfattningsvis kan sägas att den politiska och ekonomiska utvecklingen i landet under 2019 befanns i ett slags status quo och delvis tillbakagång, vilket ledde till spänningar på alla nivåer i samhället. Under året fanns en stark förhoppning och förväntan om en politisk stabilisering och positiv ekonomisk utveckling i och med den enligt fredsplanen planerade tillsättningen av en övergångsregering. Dock bedöms situationen i landet inte ha påverkat strategigenomförandet nämnvärt. Strategins operationalisering påbörjades 2019 och en grundlig analys föregick val av samarbetspartner och insatser. Sidas bedömning var att Sydsudan under 2019 inte förväntades genomgå en positiv politisk eller ekonomisk utveckling som skulle få någon större inverkan på strategigenomförandet eller strategiportföljen. Ett mer troligt scenario bedömdes vara risken för återgång till konflikt. Detta togs i beaktande i valet av samarbetspartner då dessa tidigare har visat prov på stor flexibilitet och förmåga till anpassning av verksamheten i händelse av konfliktutbrott.

⁵ K4D 2018 Livestock and conflict in SS (reference in Mapping of geographical differences in poverty and vulnerability and linkages between poverty and conflict, internal document Sida, Johan Kiessling, 2019, s 2

⁶ <https://reliefweb.int/report/south-sudan/south-sudan-2019-humanitarian-response-plan>

⁷ <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/FEWS%20NET%20South%20Sudan%20Food%20Security%20Outlook%20Update%2012%202019%20final.pdf>, s 1

⁸ World Bank Budget and Joint IMF-WB Debt Sustainability Analyses, South Sudan, November 2019

⁹ Regeringskansliet, Sydsudan: Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situationen per den 30 juni 2019, s 2

2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget

Tabell 1. Givarkontext

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör: 56 % (2018/19)	Strategins andel av det totala biståndet utgör: Ej tillgänglig information
Givargemensam samarbetsstrategi : Finns ej	Gemensam EU-strategin: Finns ej
De fem största givarna (organisationer och/eller länder) är USA, UK, Tyskland, EU och UNDP ((2019)	Sverige är den 10:e största givaren. Av EU MS är Sverige den 4:e största givaren
EU-delegerat samarbete: Finns ej	

10 11

Sverige har ett sektionskansli i Juba, som leds av UD:s utsända chef för sektionskansliet och Sveriges ambassadör i Khartoum (ackrediterad till Sydsudan). Sida har en utsänd personal som också följer upp det humanitära biståndet (25%), en nationell programhandläggare samt en utsänd baserad i Khartoum som delar sin tid mellan Sudan och Sydsudan inom området resiliens och samspel mellan humanitärt och utveckling. Övrig personal är baserad på Sidas huvudkontor i Stockholm varav två tjänster är s k växeltjänster med 25 % placering i Sydsudan. En tredje växeltjänst planeras tillsättas under 2020. I januari 2020 bildades en Sydsudan-enhet vid Afrikaavdelningen för att samla och öka kompetensen inom utvecklingssamarbetet med Sydsudan.

Givarsamordningen av utvecklingssamarbetet i landet har gradvis förbättrats i samband med att den sydsudanesiska regeringen antog en nationell utvecklingsstrategi (juli 2018 – juni 2021) med nationella mål inom de olika sektorerna. På biståndschefsnivå diskuteras hur utvecklingssamarbetet kan utvecklas utifrån landets prioriteringar, dock med kritik mot den nationella budgetens svaga överensstämmelse med utvecklingsstrategins mål. En grov uppskattning av det totala utvecklingsbiståndet i förhållande till statsbudgeten budgetåret 2018/19 – dvs inte andel av statsbudgeten – är 56 %.¹² Det finns tydliga förväntningar på en ny regering och diskussioner pågår om vad det kan komma att innebära för utvecklingssamarbetet i Sydsudan.

Det finns utmaningar med att samordna i ett sammanhang som snabbt förändras och som försvåras av att flera givarländer ofta roterar personal (inom 1-2 år) på grund av säkerhetssituationen. Samordningen mellan humanitära och utvecklingsaktörer på givarnivå har förbättrats och flera initiativ har tagits under 2019 i syfte att stärka den. FN:s plan, UN Cooperation Framework 2019–2021, ses av Sida som ett viktigt verktyg för att driva på det nya sättet att arbeta i Sydsudan. Vidare, under FN:s mål och genom New Way of Working-ansatsen har fokus lagts på matsäkerhet och könsrelaterat våld. Ett innovativt partnerskap – Partnership for Recovery and Resilience (PfRR) - har etablerats mellan humanitära, utvecklings- och fredsbyggande aktörer (lokala myndigheter, civilsamhällesaktörer, FN och givare) för

¹⁰ <https://openaid.se/sv/aid/sweden/south-sudan/all-organisations/2018/>

¹¹ Doxärende 003967/20 EU Questionnaire 2019

¹² Email 2020-02-09 från Malcolm Smart, Senior Economic Adviser, DFID South Sudan

att tillsammans arbeta för att minska sårbarhet och stärka människors, lokalsamhällens och institutioners resiliens mot återkommande kriser. Sida deltar i PfRRs givargrupp och många av Sidas finansierade insatser bidrar till målen inom partnerskapet såsom PaCC (UNDP), UN Women och UNFPA. Sida är också en av två givare i styrkommittén för Sydsudans multi-partnerfond för försoning, stabilisering och resiliens (RSRTF). Sida ingår även i givarnas samordningsgrupp för utbildningssektorn samt i den nationella samordningsgruppen för hälsosektorn. Sverige, som en respekterad aktör med betydande humanitärt och utvecklingsstöd i Sydsudan, har också ökat sitt engagemang vad gäller nexus mellan humanitärt bistånd och långsiktig utveckling, inklusive fredsbyggande.

Ambassaden är representerat i EU:s givarsamordning, vilken består av fem medlemsländer. Sveriges mål i EU- samordningen är att lyfta jämställdhetsperspektivet och påverka EU:s val av utvecklingssektorer. Utöver det är Sverige aktivt i samordning mellan biståndshefer och bidrar kring ”triple nexus” och policyfrågor som är av vikt för givarsamfundet. Vidare deltar och bidrar Sverige aktivt i relevanta samordningsforum. Sverige bidrar årligen till EU:s årliga jämställdhetsrapportering (Gender Action Plan).

Med stöd av Sidas strategi och Sveriges feministiska utrikespolitik har Sida inom samarbetsformen *Team Sweden* en viktig roll i Sydsudan att föra fram jämställdhetsfrågorna inom det internationella samfundet. Sverige leder bland annat gruppen Friends of UN Women bestående av Norge, Tyskland, Japan och Kanada som syftar till att samordna stödet till, samt föra strategisk dialog med, UN Women. Arbetet inom den av Sverige och Norge initierade kvinnor-, freds- och säkerhetsarbetsgrupp (WPS) har fortsatt under 2019. Gruppen bestående av andra givare, FN-organ, och institutioner under fredsavtalet leds av Norge och Sverige under ett delat ordförandeskap. UN Women agerar sekretariat.

Under målområde Hälsa/SRHR har Sverige ett nära samarbete med sin samarbetspartner UNFPA och har vid flertalet tillfällen fått möjligheten att på högnivåmöten föra fram Sveriges position och prioriteringar inom SRHR. Sverige tillfrågades under strategiåret om att ingå i styrkommittén för det FN-initierade programmet för könsrelaterat våld och kommer att axla denna roll under 2020. Inom målområdet har Sverige ett nära samarbete med Kanada. Sverige och Kanada har en samsynt strategi inom hälsa där fokus ligger på SRHR och med ett starkt jämställdhetsperspektiv integrerat i samarbetspartners programmering.

2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer

Under 2019 har det nära samarbetet med Sidas humanitära enhet fortsatt för ett integrerat genomförande av Sydsudan-strategin och *Strategin för Sveriges humanitära bistånd genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) 2017–2020*. En utsänd personal arbetar med genomförandet av båda strategierna. Gemensamma arbetsformer har utvecklats såsom gemensam analys, baserad på risk och sårbarhet, i syfte att bygga vidare på och komplettera det humanitära biståndet, identifiera gemensamma partners som arbetar med både humanitärt och långsiktigt stöd, identifiera flersektoriellt stöd etc. Gemensamma uppföljningsresor med den humanitära enheten, deltagande i respektive enhets strategiska planering och analys samt kontinuerligt informationsutbyte är andra samarbetsformer som använts. Samarbetet säkerställer att synergier mellan de bägge strategierna tillvaratas i strategigenomförandet och att oönskad överlappning av insatser undviks. Det bidrar till en gemensam ansats för att stärka människors och lokalsamhällens resiliens mot återkommande kriser. Exempel på konkreta synergier är t.ex. att stödet till NGO Forum möjliggör samordning och ökat informationsbyte kring strategiska policyfrågor för både utvecklings- och humanitära aktörer. Andra länkar till det humanitära finns på

insatsnivå i flera stöd till t.ex. UNFPA, UN Women, Hälsofonden, UNDP:s Peace Building and Community Cohesion Project (PaCC) och stödet till Save the Children för utbildning.

Genom Sidas strategi för hållbar fred 2017–2022 kanaliseras stöd till en handfull organisationer vars verksamhet har direkt påverkan på Sydsudan och där organisationerna i vissa fall har lokala kontor på plats i landet. Som ett konkret exempel på synergier kan nämnas UNDP/PaCC som får stöd genom Sydsudanstrategin och UNDP:s Access to Justice-projekt (A2J) som Sida stödjer genom UNDP Global Rule of Law Programme inom ramen för strategin för hållbar fred 2017–2022. Vissa gemensamma aktiviteter och gemensam analys har genomförts av de två projekten, men det finns förutsättningar för förbättring kring samordning i de delstater båda projekten genomförs.¹³

Strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar social utveckling 2018–2022 innehåller flera målområden inom utbildning. I portföljen finns stöd till UNESCO, Education Cannot Wait (ECW) och Global Partnership for Education (GPE), alla med insatser i Sydsudan. Synergierna mellan de globala insatserna och bilaterala insatser följs upp och diskuteras i utbildningsnätverket. Till exempel har Sida under 2019 följt ECWs arbete i Sydsudan med att ta fram ett Multi-year resilience programme (MYRP) - ett utbildningsprogram speciellt designat för att mer utvecklingsinriktade utbildningsaktiviteter ska ta vid där humanitära utbildningsaktiviteter slutar. Samma strategi har även målområden inom hälsa och SRHR. Resultat av Sidas stöd till UNFPA och dialog med WHO inom ramen för Sydsudanstrategin, har bidragit till Sidas globala dialog inom ramen för den globala strategin för socialt hållbar utveckling.

Andra strategier där synergieffekterna kan stärkas är den regionala strategin för Afrika söder om Sahara, Regionala SRHR-strategin för Afrika Söder om Sahara, strategin för Sverige utvecklingssamarbete i Uganda samt Sveriges Globala Jämställdhetsstrategi. Inom ramen för Ugandastrategin ger Sida ett omfattande stöd som genomförs av WFP och Unicef och vars övergripande mål är att inkludera sårbara hushåll i samhällsekonomin, förbättrad hälsa och nutrition för mödrar och barn. Effekten för Sydsudans befolkning kommer av att arbetet är inriktat på att genom nexus mellan humanitärt stöd och långsiktigt utvecklingssamarbete införliva flyktingar i existerande nationella system för hälsa och social trygghet. Ett ytterligare exempel på synergi är den globala jämställdhetsstrategin inom vilken medel kanaliseras till en fond för människorättsförsvarare, där även sydsudanesiska MR-försvarare kan söka medel.

2.4 Integrering av perspektiven

Arbetet med *fattiga människors perspektiv* har fördjupats ytterligare under året, främst genom en fortsättning av arbetet med en multidimensionell fattigdomsanalys för användning i beredning och uppföljning av insatser. Ett slutligt MDPA-dokument kommer att tas fram 2020. *Rättighetsperspektivet* bedöms vara väl integrerat i insatsportföljen. Majoriteten av insatserna har demokrati och mänskliga rättigheter som ett del- eller huvudmål och några eller alla fyra principer – deltagande, ansvarsutkrävande, öppenhet och icke-diskriminering – är integrerade i genomförandet av samtliga insatser. Exempelvis lyfter alla samarbetspartner inom strategimål 1.1 fram de fyra principerna i planer och resultatramverk, samtidigt som man dock är försiktiga med att tala explicit om mänskliga rättigheter

¹³ Chiwara & Geoffrey, UNDP South Sudan Access to Justice and Rule of Law Project: Final Evaluation Report, December 2019, s 23

i sina respektive projekt och program. Ett exempel på konkret resultat av integrering av principen om deltagande är UNDP:s projekt Peace Building and Community Cohesion (PaCC) där man konstaterat beteendeförändring inom lokala ungdoms- och fredsforum, där kvinnor nu spelar en alltmer aktiv roll i möten, och diskussioner och fredskommittéers arbete gett kvinnor stärkt förtroende att rapportera fall av övergrepp.¹⁴

Ett mål i strategigenomförandet är att *jämställdhets- och konfliktperspektiven* ska vara väl integrerade i samtliga insatser, d v s ha jämställdhet respektive konfliktförebyggande, fred och säkerhet som antingen delmål eller huvudmål. Det målet är uppnått med något enstaka undantag, men arbetet med att ytterligare fördjupa perspektiven har fortsatt under året, bl. a genom ett aktivt deltagande av intern jämställdhetsrådgivare i beredning och uppföljning och aktivt påverkansarbete av personal vid sektionskansliet i Juba i dialogen med samarbetspartner. Detta resulterade exempelvis i inkludering av jämställdhetsformuleringar i uppdragsbeskrivningen för styrkommittén såväl som i verksamhetsmanualen för Sydsudans multi-partnerfond för försoning, stabilisering och resiliens (RSRTF).

Ett exempel på resultat av integrering av *konfliktperspektivet* är NGO Forums framtagande av riktlinjer för rekrytering av personal inom icke-statliga organisationer. Rekrytering av personal till NGO har varit grund för konflikt i o m den enorma bristen på arbetstillfällen och att människor inte förstått principerna för rekrytering. I många områden har dessa spänningar fått en etnisk dimension med anonyma hotfulla brev till organisationer, stora hotfulla demonstrationer iscensatta av politiker och förstörelse av utrustning och bilar tillhörande NGO:er. Riktlinjerna har minskat riskerna för nya konflikter och spänningar, särskilt efter att NGO Forum genom intensiva konsultationer med olika aktörer fått regeringen att anta dem som Sydsudans officiella regler för icke-statliga organisationers rekrytering av personal.¹⁵

Miljö- och klimatperspektivet fortsätter att vara svagt integrerat i insatsportföljerna. Den planerade översynen av hur integreringen kan göras på ett mer systematiskt sätt har inte genomförts under 2019. Under 2020 kommer Sida att höja ambitionsnivån vad gäller integrering av miljö- och klimatperspektivet i strategigenomförandet och sträva efter ett systematiskt arbetssätt. Redan under 2019 kan dock skönjas vissa förbättringar, delvis som resultat av påverkansarbete i dialogen med samarbetspartner. Ett exempel är PaCC där UNDP i planeringen av nästa fas av projektet 2020–2024 märkbart stärkt miljö- och klimatperspektivet.¹⁶ Ett annat exempel är den nyligen avtalade insatsen genom Rädda Barnen, Norge för stöd till primärutbildning för barn och vuxna i sårbara områden. I genomförandet kommer så långt möjligt lokalt producerat material att användas och all upprustning av skolor och andra lärcenter, av bland annat miljöskäl, inkludera vatten och sanitet.¹⁷ Det kan slutligen nämnas att Sida har fört dialog med UNFPA om hur de har integrerat perspektivet i sitt landprogram (2019–2021), vilket är harmoniserat med ”National Climate Change Adaption Program of Action (NAPA)”. UNFPA har visat på en mångfacetterad förståelse för hur perspektivet har en direkt bäring på

¹⁴ UNDP, Peace and Community Cohesion Project: 2019 Quarter Three Report, July-September 2019, s 18

¹⁵ Laurence Bell, Mid Term review of the South Sudan NGO Forum, November 2019, s 11-12

¹⁶ UNDP, Draft project document: Peacebuilding and Community Cohesion Project, 2020-2024, s 7 och 12

¹⁷ Save the Children, Support for Education and Successful Transitions among Vulnerable Children in South Sudan (project document), s 18

deras arbete i Sydsudan täckande allt ifrån befolkningstillväxtfrågor till energisnåla spisar. UNFPA har även beaktat miljö/klimat- associerade risker för landprogrammet i form av t.ex. extrema väderfenomen.

Förutsättningarna för att stärka *resiliensperspektivet* i strategigenomförandet har stärkts i och med tillsättningen av en rådgivare på området med 50% av arbetstiden avsedd för Sydsudanstrategin. Bl.a. påbörjade Sida en dialog med FAO i Sydsudan kring stärkt resiliens i relation till möjligheter till hållbar försörjning (strategimål 2.3), vilket mynnat ut i ett kommande insatsstöd. En annan insats som inneburit en tydlig förstärkning av arbetet för att bidra till ökad resiliens i det sydsudanesiska lokalsamhället är stödet till Sydsudans multi-partnerfond för försoning, stabilisering och resiliens, RSRTF. Fonden har ett starkt mandat att arbeta lokalt för att stärka hållbara levnadsförhållanden för människor. Den arbetar också utifrån trippel-nexus, med en tydlig strävan efter samarbete, samordning och komplementaritet mellan aktörer inom utvecklingssamarbete, fredsbyggande och humanitärt bistånd.

3 Resultatredovisning

Sidas bidrag till förändring på strateginivå

I strategins två övergripande stödområden (*Fredliga inkluderande samhällen* och *Samhällsservice och försörjningsmöjligheter*), visar 2019 års statistik att det senare stödområdet dominerar i volymbelopp (cirka 80% vs 20%). Däremot är antalet pågående insatser 2019 fler i det första stödområdet. Detta kan förklaras bl. a med att de stora bristerna inom de sociala sektorerna som finns i Sydsudan kräver stora resurser och ofta nationella program då de geografiska skillnaderna är små. Detta är framför allt tydligt inom hälsa/SRHR-målet där de volymmässigt största stöden återfinns. Denna strategiska inriktning är i enlighet med strategiplanen 2019.

Fördelningen och inriktningen inom strategins olika strategimål bedöms vara väl förankrad med strategins förändringsteori. Den utgår från antaganden att lokala nivåer har fått ökat ansvar för social service, vilket bidrar till att stärka lokal kapacitet för samhällsservice, med länkar till central nivå. Förbättrad samhällsservice bidrar till att skapa förutsättningar för hållbar fred och stärkt resiliens. Närvarande institutioner för hälsa och utbildning är viktiga för det sociala nätverket och samhällskittet i Sydsudans lokalsamhällen. Försörjningsmålet utgår ifrån antagandet att stärkta lokala institutioner och förbättrad styrning av naturresurser bidrar till fredsbyggande, ökade förutsättningar för stärkt jordbruksproduktion och försörjning samt fredligt återvändande av människor på flykt. Att samtidigt stödja adaptiv och transformativ jordbruksbaserad försörjning förväntas bidra till ökade förutsättningar för inkomstgenerering och diversifiering av försörjning samt ökad tillgång till livsmedel. Det handlar också om att skydda försörjning i krissituationer. Försörjningsmöjligheter bidrar även till att stärka barns möjlighet att delta i skolan och till att stärka kvinnors egenmakt.

Sida bedömer möjligheten att nå målen inom de pågående insatserna som mycket sannolik (6 insatser) och sannolik (2 insatser, se bilaga 1). Detta förklaras till stor del av den analys Sida gör av potentiella samarbetspartners förmåga att genomföra programmen flexibelt och anpassat till den komplexa och föränderliga miljö som råder i Sydsudan.

Sida bedömer att utvecklingen mot strategins stödområde 1 *Fredliga inkluderande samhällen* sammantaget går delvis framåt/delvis bakåt. För målområde 2 *Samhällsservice och försörjningsmöjligheter* bedöms utvecklingen gå bakåt. Mer utförlig analys som stödjer bedömningen

framkommer under respektive strategimål. Här redovisas även resultat som uppnåtts under förflyttningarna i Sidas VP-mål 1–3.

3.1 Stödområde 1: Fredliga och inkluderande samhällen

3.1.1. Mål 1.1: Mer inkluderande processer för fred, samhällsbyggande och ansvarsutkrävande

Presentation

Under 2019 har portföljen bestått av fyra regelrätta insatser och en planeringsinsats inför eventuell insats för stöd till människorättsförsvarare. Två av insatserna är inriktade mot fredsskapande, säkerhet och utveckling på lokal nivå – multi-partnerfonden för försoning, stabilisering och resiliens (RSRTF) och UNDP:s Peace Building and Community Cohesion Project (PaCC) – medan två är inriktade på stöd till det civila samhället – South Sudan NGO Forum och Civil Society Facility.

Strävan har varit att skapa en portföljsammansättning med fokus på positiv fred, långsiktighet och ansvarsutkrävande. Vidare har valet av insatser styrts av bedömningen att den nationella processen behöver kompletteras med fredsbyggande på lokal nivå för att uppnå ägarskap ur ett brett, inkluderande perspektiv. Inom sådana insatser är stöd till unga och kvinnor som fredsbyggande aktörer viktiga. Sidas insatser ska också direkt bidra till skydd av kvinnor och barn liksom till att minska förekomsten av sexuellt och könsrelaterat våld, väpnat våld, och i den mån det är möjligt förekomsten av små och lätta vapen. Stödet till det civila samhället bedöms ha en central roll för att stärka samhällets resiliens och bidra till en hållbar fredlig utveckling genom att verka för ökat deltagande i samhället, stärka möjligheter för ansvarsutkrävande, stärkt kunskap om rättigheter, motverkande av ryktesspridning och rädsla samt bidra till att olika gruppers röster hörs och kan påverka politiska processer. I samverkan med oberoende media bedöms det civila samhället ha möjlighet att nå ut till stora delar av befolkningen.

Utveckling mot Strategimål

Utvecklingen under 2019 bedöms inte ha gått framåt i förhållande till strategimålet. Framsteg, som kunde skönjas 2018 genom ett förhållandevis starkt deltagande av kvinnor och det civila samhället i fredsprocessen som ledde fram till R-ARCSS¹⁸, har inte fortsatt på samma sätt 2019. Enligt UD har utvecklingen vad gäller rättssäkerhet, demokrati och mänskliga rättigheter ”i princip avstannat och i flera avseenden gått i negativ riktning”¹⁹. Internationella bedömningar ger i stort sett samma bild. Enligt de indikatorer och index som utarbetats av Varieties of Democracy Institute (V-Dem) har utvecklingen under de senaste åren gått i negativ riktning vad avser ansvarsutkrävande och rättssäkerhet såväl som statens effektivitet. Ett visst undantag är den ”deliberativa” aspekten av demokratin – samtalsdemokratin – som på den relativt inkluderande processen kring R-ARCSS stärktes något, åtminstone fram till 2019²⁰. På Freedom House index 2019 över politiska friheter respektive

¹⁸ CMI, FBA, NTIL, *Women's Experiences in the South Sudan Peace Process, 2013-2018*

¹⁹ Regeringskansliet, *Sydsudan: Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situationen per den 30 juni 2019*, s 1

²⁰ <https://www.v-dem.net/en/analysis/CountryGraph/>

medborgerliga rättigheter fick Sydsudan precis som tidigare år lägsta möjliga värde på båda och rangordnades som ett av de minst fria länderna i världen²¹. Lika lågt fortsätter Sydsudan att ligga i internationella bedömningar av korruptionsnivå. I Transparency International Corruption Perceptions Index för 2019 får Sydsudan värdet 12 på en hundra gradig skala, vilket är näst lägst av de 180 länder som ingår.²²

Portföljens relevans

Fem insatser i portföljen för 2019 hade detta strategimål som huvudsakligt mål, men även stödet till UN Women bedöms bidra till målet. Portföljen bedöms vara tydligt inriktad på centrala utvecklingsutmaningar i landet och väl matcha strategimålet och strategiplan. Bedömningen är att genom det under 2019 inledda stödet till FN:s fond för försoning, stabilisering och resiliens, RSRTF, har det svenska biståndet tagit ytterligare ett steg för att förbättra förutsättningarna för hållbar fred. Den enda anmärkningen är att portföljen saknar insats eller komponent som syftar till att stärka oberoende media, vilket är ett i strategiplanen prioriterat delområde för kommande stöd.

UNDP/PaCC har visat positiva resultat på lokalsamhällsnivå och i verksamhet riktad mot eller i samarbete med civilsamhällesaktörer, men haft vissa svårigheter att nå resultat på nationell nivå. Exempel på konkreta resultat är att från programmets start i april 2017 fram till september 2019 hade 76 lokalsamhällen skapat fungerande processer för dialog kring konflikter om land, vatten, marknader och handelsvägar, och var 215 lokala dispyter lösta efter utbildning av lokala och traditionella ledare i konfliktlösning.²³ Mer än hälften (54%) av respondenterna i UNDP:s undersökning i de områden PaCC genomförs upplevde att de lokala (inter communal) konflikterna hade mildrats. Alla dessa resultat överträffade projektmålen²⁴

RSRTF, har bara funnits i ett drygt halvår och har därför inte haft möjlighet att rapportera resultat. Hittills har fondens styrkommitté beslutat om finansiering av ett projekt för fredlig samlevnad och hållbar försörjning i distriktet (county) Koch, genomfört av World Relief NGO consortium (5 MUSD), ett FAO-lett projekt för att minska våld relaterat till boskapsfrågan i gränsområdet mellan tre delstater (Tri-State Border Areas of Tonj, Gogrial and Wau, 5 MUSD) och ett UNMISS-projekt för att stärka lokalsamhällets och det civila samhällets deltagande i, ägarskap till och förtroende för den nationella fredsprocessen (630 000 USD).²⁵ RSRTF är också relevant för strategimål 2.3: *Ökade möjligheter till hållbar försörjning*.

Två av insatserna syftar till att stärka miljön, utrymmet och kapaciteten för organisationer i det civila samhället. Civil Society Facility har haft vissa svårigheter att nå resultat i den rådande komplexa och restriktiva kontexten för det civila samhället. Den rapportering som inkommit täcker endast perioden under den tidigare fondadministratören, till och med mars 2019. (I början av 2019 byttes fondadministratör.) Insatsen hade då lett till förbättrad kapacitet hos flertalet av de cirka 30 CSO som

²¹ <https://freedomhouse.org/report/countries-world-freedom-2019>

²² <https://www.transparency.org/cpi2019>

²³ UNDP, Peace and Community Cohesion Project: 2019 Quarter Three Report, July-September 2019, s 9-11

²⁴ Ibid, s 13

²⁵ South Sudan Multi-Partner Trust Fund, Reconciliation, Stabilization, Resilience: December 2019 Update, s 3

CSF arbetat med, bl. a i form av stärkt finansiell styrning, till stärkta relationer mellan ett mindre antal CSO och de lokalsamhällen de arbetar i samt till etablerandet av lokala CSO-nätverk i alla tre geografiska områden CSF täcker in.²⁶

Stödet till medlemsorganisationen South Sudan NGO-Forum syftar till att stärka förutsättningarna för medlemmarna (263 nationella och 116 internationella organisationer) att effektivt genomföra sitt utvecklings- och humanitära arbete. Insatsen har hittills lett till att organisationerna kunnat stärka sin intresserepresentation i t ex den humanitära samordningen och sitt deltagande i dialog och förhandlingar med såväl regering som opposition. Den har också stärkt organisationernas informationsutbyte, policypåverkan gentemot FN, biståndsgivare och sydsudanesiska myndigheter samt säkerhetskunskap- och medvetenhet.²⁷ NGO Forum har hittills inte genomfört utbildning i kapacitetsutveckling för nationella organisationer i enlighet med plan.²⁸

Insatser inom strategins strategimål 1.1 bedöms bidra till mål 1 och specifikt förflyttningarna 1.2 och 1.4 i Sidas verksamhetsplan 2019-2021. Genom såväl PaCC som RSRTF och de CSO:er som får stöd genom NGO Forum och Civil Society Facility stödjer Sida lokala initiativ underifrån och utgår därigenom från fattiga människors perspektiv på utveckling samt deras prioriteringar och behov. Stödet till RSRTF kan ses som ett bidrag till Sidas utveckling av metoder och vägar för effektivare sammankoppling av utvecklingssamarbetet och det fredsbyggande arbetet med det humanitära biståndet.

3.1.2 Mål 1.2 Förbättrade förutsättningar för kvinnors och flickors egenmakt

Presentation

Portföljen är under uppbyggnad och har under 2019 endast bestått av en insats med detta strategimål som huvudsyfte: stödet till UN Womens landprogram för Sydsudan. Under 2019 avslutades stödet till programmet 2015–2018 och påbörjades stöd till nuvarande fas 2019–2021 (avtal ingicks i september 2019). Utöver denna insats bidrar såväl PaCC som RSRTF under strategimål 1.1 till detta strategimål.

Portföljens sammansättning bestäms delvis av Sveriges anslutning till agendan för Women, Peace and Security (WPS) och då i synnerhet med att stärka kvinnors deltagande i fredsförhandlingar på framför allt nationell nivå. Det sker bland annat genom samarbetet med UN Women. Identifierade fokusområden under strategimålet är: kvinnors politiska egenmakt/ kvinnor, fred och säkerhet; kvinnors ekonomiska egenmakt; våld mot kvinnor; stöd till kvinnoorganisationer som arbetar över ett bredare geografiskt område och har förankring på lokal nivå; arbete med normer och värderingar (arbete med kvinnor och män för att uppnå jämställdhet); arbete med män och maskulinitet (arbete direkt med män för män).

Utveckling mot Strategimål

Värden på index över kvinnors politiska deltagande såväl som egenmakt har under de senaste åren stigit något från en mycket låg nivå²⁹. Sydsudans regering listar i sin rapport om genomförandet 2014–

²⁶ Ecorys, CSF Project Completion Report, March 2019, s 28-31

²⁷ Laurence Bell, Mid Term review of the South Sudan NGO Forum, November 2019, s 5-16

²⁸ Ibid, s 13-14

²⁹ <https://www.v-dem.net/en/analysis/CountryGraph/>

2019 av Beijing-deklarationen och dess Platform for Action en rad framsteg inom lagstiftning och policy, kvinnors formella representation och deltagande, institutionell utveckling, undervisning, hälsa, social trygghet och matsäkerhet. Där listas dock också en rad utmaningar och bakslag som gör bilden mindre positiv, såsom bristen på genomförande av och följsamhet mot lagar och policy. Förväntade positiva effekter av den 35-procentiga könskvoteringen i alla lagstiftande och exekutiva organ motverkas av att alla tunga poster i regeringen besätts av män och att lagförslag i parlamentet som tar upp frågor som specifikt rör kvinnor regelmässigt röstas ned³⁰. Andra bakslag som betonas är det sexuella våldet mot kvinnor och flickor, seglivade traditionella seder och bruk som hindrar kvinnor från att äga mark och boskap, att flytta mm samt effekter av de väpnade konflikterna och klimatförändringarna som drabbar kvinnor oproportionerligt³¹.

Portföljens relevans

En insats i portföljen hade detta strategimål som huvudsyfte, men ytterligare två insatser bidrog till målet. Portföljens begränsade storlek och avsaknad av insatser för vissa av de i strategiplanen prioriterade områdena gör att den bedöms som endast delvis relevant. Planerad beredning av insats för stöd till lokala kvinnoorganisationer har dock påbörjats med en skrivbordsstudie genomförd av Sidas stödfunktion (help desk) för jämställdhetsfrågor.

Trots den svåra miljön samt brist på finansiering för aktiviteter under UN Women:s strategiska plan 2014–2018 kunde stora delar av den genomföras. Sidas stöd till genomförandet av planen bedöms ha stärkt kvinnors politiska, sociala och ekonomiska egenmakt bl. a genom att bidra till normativa förändringar i enlighet med nationella och internationella policyramverk som Sydsudan skrivit under. Kvinnor har blivit mer aktiva i dialogen kring fredsavtalet och fått gehör för vissa krav. Ett exempel på konkret resultat är skapandet av en databas över kvinnliga politiska ledare i syfte att bl. a underlätta för framtida rekrytering av kvinnliga kandidater till offentliga poster³². Ett annat exempel är etablerandet av 60 spar- och låneföreningar på bynivå som stärkt familjers hushållskassa och kvinnors möjligheter att planera långsiktigt för sina familjer.³³ Stödet till UN Women har också relevans för strategimål 2.3: *Ökade möjligheter till hållbar försörjning*.

Bland insatser under strategimål 1.1 har särskilt PaCC, men också RSRTF, bidragit med resultat även under detta strategimål. Exempelvis har 69 lokala sociala och inkomstgenererande initiativ inriktade på kvinnor genomförts sedan PaCC:s start i april 2017, vilket överträffar projektmålet. Cirka hälften av respondenterna i en av UNDP genomförd surveyundersökning upplever att det sexuella och könsrelaterade våldet minskat i de geografiska områden där PaCC genomförs, vilket också ligger över projektmålet.³⁴

Insatser inom strategins strategimål 1.2 bedöms bidra till förflyttning 1.2 och 2.3 i Sidas verksamhetsplan 2019–2021. Stödet till UN Women:s och UNDP:s arbete på bynivå och bland internflyktingar för att stärka kvinnors och flickors deltagande och egenmakt har inneburit en utökning

³⁰ Republic of South Sudan, *National Review of the Implementation of the Beijing Declaration and Platform for Action (1995)*, June 2019, s 14

³¹ Ibid s 14-17

³² UN Women Final Report to the Swedish International Development Cooperation Agency, 2019, s. 22

³³ Ibid s.23

³⁴ UNDP, Peace and Community Cohesion Project: 2019 Quarter Three Report, July-September 2019, s 10-12

av det totala stödet till det allra fattigaste i landet. I båda dessa insatser har normativ dialog kring jämställdhet använts systematiskt i dialog med samarbetspartner.

3.1 Stödområde 2: Grundläggande samhällsservice och försörjningsmöjligheter

3.2.1. Mål 2.1 Förbättrade förutsättningar för hälsa, med fokus på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Presentation

Under 2019 har strategimål 2.1 förnyat de två insatser som avtalades under den föregående strategin. Den ena insatsen är stöd till en givargemensam hälsopool-fond (HPF) som under 2018 gick in i en ny fas. Programmet förser 8 av de 10 delstaterna med grundläggande hälso- och sjukvårdsservice inkl. SRHR med fokus på kvinnor och barn. Sida har varit aktivt i utformandet av den nya fasen av programmet.

Den andra insatsen är ett stöd till UNFPA i Sydsudan. Sida valde att skifta från projektstöd till programstöd och stödjer nu UNFPA:s landprogram som även inkluderar humanitära insatser. Den största delen av UNFPA:s program i Sydsudan (80% av landbudgeten) består av SRHR-relaterade aktiviteter bl.a. ett projekt som utbildar barnmorskor och sjuksköterskor samt medicinskt, psykosocialt och juridiskt stöd till överlevare av sexuellt våld, s k One Stop Centres.

Under 2020 skall portföljen utökas med ytterligare en insats i syfte att bidra till strategimålet fullt ut. Under hösten 2019 påbörjades därför en kartläggning av behov och tillgång till mental hälsa och psykosocialt stöd (MHPSS). Utbudet inom området är extremt eftersatt och utöver att Sida ämnar att bidra till de omfattande behov som kartlagts strävar Sida efter en mer holistisk ansats inom hälsostödet.

Stöd inom strategimål 2.1 är också relevant inom strategimål 1.2 *Förbättrade förutsättningar för kvinnors och flickors egenmakt* genom att en betydande del av UNFPA:s arbete är fokuserat på jämställdhet och kvinnors och flickors egenmakt, som också är ett dedikerat resultatområde inom UNFPA:s landprogram (1 av 4 resultatområden).

Utveckling mot Strategimål

Utvecklingen inom området bedöms gå bakåt. Det nationella hälsosystemet i Sydsudan definieras som svagt och mycket undermåligt. Bristen på utbildad personal kvarstår under 2019 och är omfattande inom alla kategorier men särskilt för specialistläkare och barnmorskor. Uteblivna investeringar i infrastruktur och utrustning leder till låg kvalitet och det råder konstant stor brist på livsnödvändiga mediciner. Statens finansiering till hälsosektorn uppgick endast till 0,4% beräknat på 9 månader av finansieringsåret 2018/2019.³⁵ Korruptionen är utbredd vilket bland annat skapar barriärer till människors möjligheter att ta del av vård (se 3.1.1 ovan). Löner till personal inom hälsosektorn betalas ut mycket oregelbundet och till följd av år av ekonomisk kris har inflationen försvagat lönenivåerna. Mödradödligheten är en av de

³⁵ Worldbank 2019, Budget and Debt South Sudan s.2 dox nr 20/000211

högsta i världen (1 150/100 000 levande födda)³⁶ och insjuknande och dödlighet i malaria och andra preventiva och behandlingsbara infektionssjukdomar är alarmerande hög. Det landsomfattande hälsoprogram på bynivå som initierades av hälsoministeriet med stöd av HPF, och som bl.a skall erbjuda behandling för de infektionssjukdomar som bidrar till högst dödlighet i landet, är kraftigt försenat. I september 2019 rapportera HPF att endast 6% av målet för antal behandlade barn under 5 år för malaria, diarrésjukdomar och lunginflammation har uppnåtts under det första halvåret av HPF3's program år³⁷ Psykisk ohälsa är en av de mest marginaliserade komponenterna inom grundläggande hälsoservice. Till följd av den utbredda och svåra konflikten är behovet av behandling av psykisk ohälsa utbrett och omfattande och utbudet av tjänster näst intill obefintligt.

Portföljens relevans

Två insatser i portföljen 2019 hade detta strategimål som huvudmål, men även stödet till UN Women bedöms delvis bidra till målet. Sida bedömer portföljen för strategimålet vara relevant, även om den fortfarande kommer att kompletteras med ytterligare en mindre insats under 2020. Pågående insatser inom målområdet bedöms på sikt bidra till förutsättningar för förbättrad hälsa genom att ett utbud av hälsoservice finns till hands för Sydsudans befolkning. På sikt kan insatserna leda till ett stärkande av hela hälsosystemet med bl.a. fler utbildade hälsoarbetare, bättre ledarskap etc. Marginaliserade och svaga grupper kommer att prioriteras och rättighetsområdet inom SRHR kommer att adresseras och på sikt bidra till förändring av negativa normer. UNFPA redogör i sin halvårsrapport 2019 för konkreta resultat i denna riktning. Sidas stöd har resulterat i att 937 hälsoarbetare har utbildats för att behandla specifikt inom sexuell och reproduktiv hälsa- och rättigheter inklusive könsrelaterat våld och 330 072 personer har erbjudits hälsoservice inom detta område.³⁸ Vidare har Sidas pengar resulterat i att 61 hälsoarbetare har utbildats i att utföra kejsarsnitt och 29 sjuksköterskor har fått stipendium för att komplettera sin utbildning med en kandidatexamen.³⁹

Utmaningen ligger i att bidra till hållbar utveckling så länge statens ägarskap, ansvarstagande och transparens fortsätter att vara svagt och oengagerat. Under 2020 avser Sida att utveckla hälsoportföljen med en insats inom området psykisk ohälsa, vilket då bidrar till en mer holistisk ansats.

Insatser inom strategins strategimål 2.1 bedöms bidra till mål 1 och specifikt förflyttning 1.1 och 1.4 i Sidas verksamhetsplan 2019–2021 med följande motivering: I förlängningen kan detta område bidra till att bygga ett nationellt hälsosystem som idag bedöms vara obefintligt. Ett nationellt fungerande offentligt hälsosystem skulle bidra till förbättrad resiliens i samhället genom förmåga att förebygga sjukdomsutbrott, hantera kriser såsom epidemier och återhämta sig efter kriser. Därigenom finns möjlighet att bidra till samhällsbyggnad samtidigt som beroende av humanitärt stöd minskas. På sikt kan förbättrade hälsotjänster bidra till att stärka samhällskitt genom ökad tilltro till offentliga system och institutioner.

³⁶ <https://data.worldbank.org/indicator/SH.STA.MMRT?locations=SS>

³⁷ HPF Q2 Narrative report July to Sep 2019, s. 13 Dox nr 003748/20

³⁸ Dox ärendenr 003772/20 Presentation resultatrapport, delrapport 2019, s. 4

³⁹ Dox ärendenr 003772/20 Presentation resultatrapport, delrapport 2019, s. 5

3.2.2. Mål 2.2 Ökad tillgång till utbildning av god kvalitet

Presentation

Under 2019 bereddes den första insatsen under strategimålet. Insatsen, som genomförs av Rädda Barnen, fokuserar på 6–13 åringar och framför allt den åldersgrupp och de skolor som saknar alla klasser (upper-primary). Programmet erbjuder också alternativ undervisning till flickor och pojkar i åldersgruppen 13–18 som hoppat av grundskolan eller saknar skolgång. Under 2019 inleddes dialog med UNESCO respektive Oxfam om ytterligare två insatser.

Det överordnade syftet med insatserna i portföljen är att stärka kopplingen mellan mer humanitära utbildningsinsatser och utvecklingsinriktade insatser. I den existerande insatsen såväl som i de planerade finns ett starkt fokus på försörjnings- och fredsbyggande aktiviteter så som yrkesutbildning, ungdomsklubbar, undervisning i livskunskaper för att stärka sociala förmågor och lärandet om samhället. Aktiviteter i syfte att stärka förutsättningar för ett utbildningssystem finns i alla insatser, men endast det planerade stödet till UNESCO kommer att bidra till utvecklingen av ett nationellt yrkesutbildningssystem.

Utveckling mot Strategimål

Under 2019 uppskattas att 2.8 miljoner flickor och pojkar mellan 3 och 18 år stod utanför skolan, detta är en ökning jämfört med 2018. Utvecklingen i utbildningssektorn har därmed inte gått i önskad riktning mot strategimålet. Utöver att antalet flickor och pojkar som inte har tillgång till skola har ökat baseras bedömningen på att sektorn är fortsatt underfinansierad då utbildningssektorn stod för endast 4–5% av den nationella budgeten år 2019. Endast 28% av den godkända budgeten för budgetåret 2018/2019 betalades ut. En konsekvens av detta som slår mycket hårt mot utbildningssektorn är att utbetalningen av löner till lärare har varit mycket mindre än budgeten för lärarlöner.⁴⁰ I genomsnitt är uppskattningen att lärare har fått ut tre månadslöner av nio. Även när lönen betalats ut har lärarna svårt att klara sitt dagliga uppehälle på grund av alldeles för låga löner. UNOCHA uppskattar att över 42 000 skolpersonal och lärare är i behov av humanitärt stöd. Lärarnas frånvaro i skolorna är mycket hög då många är omotiverade att undervisa och även söker andra sätt att försörja sig.⁴¹

Portföljens relevans

I nuläget innehåller portföljen endast en insats och bedömningen är därför att portföljen endast är delvis relevant. När insatserna under beredning avtalats är bedömningen att portföljen kommer vara relevant och bidra till ökad tillgång till utbildning av god kvalitet. En prioriterad målgrupp i portföljen kommer att vara flickor och unga kvinnor. Andra prioriteringar är kapacitetsbyggande av lokala civilsamhällesorganisationer och utförare i utbildningssektorn, ökad samordning inom sektorn i syfte att starkare inrikta arbetet mot Sydsudans nationella utbildningsplan och nationella läroplaner samt psykosocial hälsa och hantering av trauma.

Pågående och planerade insatser inom strategimål 2.2 bedöms bidra till förflyttningarna i mål 1 i Sidas verksamhetsplan 2019–2021. Bedömningen motiveras av att både den avtalade insatsen och de

⁴⁰ South Sudan Citizens Enacted Budget 2019/2020. UNICEF and Ministry of Finance and Planning.

⁴¹ UNOCHA/Education Cluster Humanitarian Needs Overview, 2019.

planerade insatserna fokuserar på de allra fattigaste, svarar mot den multidimensionella fattigdomsanalysen, samt att insatserna syftar till att ge samarbetspartners möjlighet att utforma mer långsiktiga utbildningsprogram av utvecklingskaraktär.

3.2.3. Mål 2.3 Ökade möjligheter till hållbar försörjning

Presentation

Detta är en portfölj under utveckling. Stödet till multi-partnerfonden för försoning, stabilitet och resiliens (RSRTF) har ett starkt fokus på hållbar försörjning, bl. a. i fondens projekt i gränsområdet mellan Tonj, Gogrial and Wau med fokus på den konfliktfyllda boskapsfrågan. Detta gäller även stödet till UN Women inom området kvinnors ekonomiska egenmakt och Rädda Barnen inom utbildning av ungdomar vad gäller entreprenörskap samt UNDP/PaCC.

Under 2019 påbörjades inom området en beredning av stöd till FAO med syfte att stärka resiliens för de allra mest sårbara, inklusive människor på flykt, särskilt kvinnor och ungdomar, i två regioner med mycket höga nivåer av livsmedelsotrygghet (Torit och Wau). Projektet fokuserar på diversifierad jordbruksproduktion, bearbetning av jordbruksprodukter, värdekedjeutveckling och inkomstgenererande verksamhet samt hantering av naturresursrelaterade konflikter. Under 2019 inleddes också dialog med Oxfam om stöd på området.

Strävan har varit att skapa en portföljsammansättning inom hållbar försörjning med fokus på jordbruk, livsmedelsförsörjning och näring, som stärker de allra mest utsattas resiliens mot återkommande kriser. Portföljen kompletterar och bygger vidare på andra program och lärande inom området och kompletterar det humanitära biståndet.

Utveckling mot Strategimål

Utvecklingen mot strategimålet bedöms inte ha gått framåt under året. Antalet människor som lever med otrygg livsmedelsförsörjning uppgick till omkring 4 miljoner⁴² även om en minskning kan ses i antalet som riskerar svält (IPC 5)⁴³. I slutet av 2019 drabbades Sydsudan av de svåraste översvämningar man upplevt på 40 år. Översvämningarna förstörde skördar och infrastruktur och bedöms ha en negativ inverkan på människors försörjningsmöjligheter och tillgång till mat under en överskådlig tid.

Portföljens relevans

I nuläget innehåller portföljen ingen insats med strategimålet som huvudmål, men insatser under andra strategimål, främst RSRTF, PaCC och stöden till UN Women, genererar åtskilliga resultat även under detta strategimål. Bedömningen är därför att portföljen är delvis relevant. Ett exempel på resultat kan hämtas från PaCC, som rapporterar att försörjningsmöjligheter för kvinnor förbättrats genom småskalig

⁴² <https://reliefweb.int/report/south-sudan/south-sudan-2019-humanitarian-response-plan>

⁴³ https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/FEWS%20NET%20South%20Sudan%20Food%20Security%20Outlook_Update_12_2019_final.pdf, s 1

försäljning av te, jordnötssmör och andra livsmedelsprodukter, grönsaksodlingar nära vattenkällor och bildandet av fonder som ger kvinnogrupper startkapital för affärsverksamhet.⁴⁴

Pågående och planerade insatser under strategimål 2.3 bedöms bidra till mål 1 och specifikt förflyttning 1.1, 1.2 och 1.4 i Sidas verksamhetsplan 2019–2021 med motivering att insatser har ett starkt fokus på de allra fattigaste och mest sårbara samt främjar samspel med både det humanitära biståndet och fredsbyggande (s.k. trippelnexus).

4. Implikationer för innevarande strategiperiod

Implikationer för innevarande strategiperiod är i stor omfattning avhängig den politiska utvecklingen i landet. 2020 bedöms kunna gå i två riktningar; antingen bildandet av övergångsregering medförande politisk stabilitet i landet eller återfall i konflikt. Oavsett riktning kräver den prekära situationen stor flexibilitet och en förmåga och vilja att omprogrammera till de nya förutsättningar som råder, både hos Sida och hos våra samarbetspartner. Detta kan möjliggöras genom en flexibel ansats vad gäller insatshantering, tillsammans med en tät dialog mellan Sida och samarbetspartnern. I val av samarbetspartner ska Sida sträva efter samarbetspartner med kapacitet att omprogrammera både geografiskt och aktivitetsbaserat vid behov. Om konflikten åter blossar upp kan Sida återigen behöva ställa om till en portfölj med större tyngd mot humanitärt stöd och krishantering. I en sådan situation skulle tidig dialog med våra partner möjliggöra omställning av flera program för att garantera relevans även under dessa nya förutsättningar. En strategisk ansats som innebär program- och kärnstöd snarare än projektstöd till etablerade samarbetspartner bidrar också till en sådan flexibilitet.

Sida behöver ha beredskap för att i händelse av en fungerande övergångsregering inleda planering av ansats för stöd till stärkande av inkluderande statliga institutioner och andra offentliga aktörer. Diskussion om sådan beredskap pågår inom givarsamfundet i Sydsudan. Ett exempel på institutionsstärkande stöd till offentliga institutioner skulle kunna vara en insats för att stärka lärarutbildning i landet eller alternativt med en insats för att stärka gymnasieskolorna.

Möjligheter att stärka portföljens relevans kommer att utforskas inom följande områden: oberoende, tillgänglig media; lokala kvinnoorganisationer; bekämpandet av våldsamma maskulinitetsnormer; mental hälsa; och; nationellt lärarprogram. I tillägg är det viktigt att Sida hittar en balans mellan bredd och djup i portföljen. Risken med för många insatser är att den sprids ut för tunt och begränsar Sida att göra fördjupad uppföljning av insatser. Detta har noga tagits i beaktande vid planering av strategiportföljen inom ramen för strategiplanen för Sydsudan 2020.

Sida kommer att fortsätta arbeta med integrering av strategimålen för att i så hög grad som möjligt stärka synergieffekterna dem emellan. En insats i ett strategimål kan därmed leda till resultat även i andra strategimål.

⁴⁴ UNDP, Peace and Community Cohesion Project: Summative Evaluation, January 2020, s. 39

Bilaga 1 P6 rapport Sydsudan 2019

All data in report is per December 31, 2019. It is an annex to the Strategy Report submitted to the Ministry of Foreign Affairs.

Average Annual Strategy Amount 2019: 300 000 KSEK

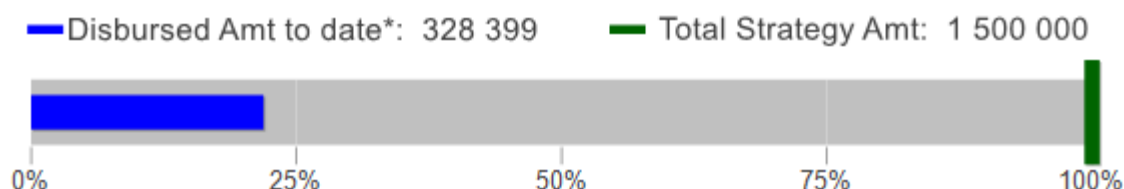
Total Strategy Outcome 2019: 231 130 KSEK

Table 1. Financial Overview 2019 per Area of Support/Objective in Strategy

Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2019
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2019 (KSEK)
South Sudan 2018-2022	Total		231 130
	Peaceful and inclusive societies	More inclusive processes for peace, community building and accountability	47 030
		Improved conditions for the empowerment of women and girls	5 875
		Total	52 905
	Basic public services and livelihood opportunities	Improved conditions for health, focusing on sexual and reproductive health and rights	155 175
		Improved access to good quality education	8 200
		Improved opportunities for sustainable livelihoods	14 850
		Total	178 225

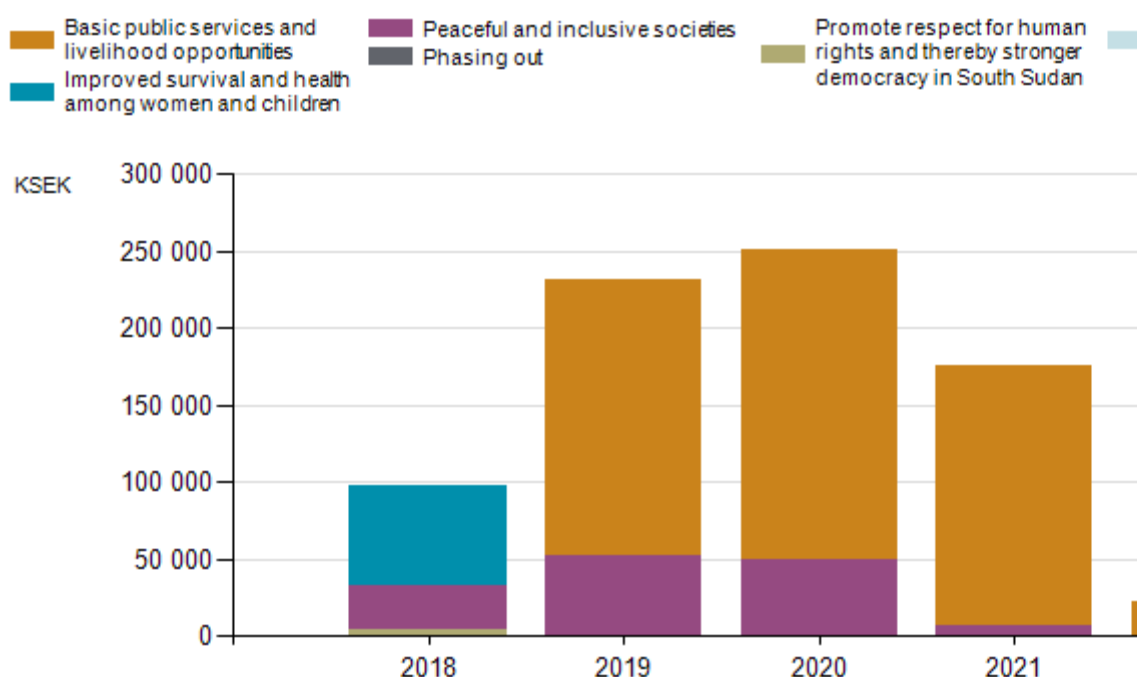
Table 2. Total Strategy Amount and Disbursed Amount During the Strategy Period (KSEK)

Strategy is in its 2nd year with total duration of 5 years.

* Note that the Disbursed Amt to date includes even payments made in the last year of the previous strategy, 68 569 KSEK

Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

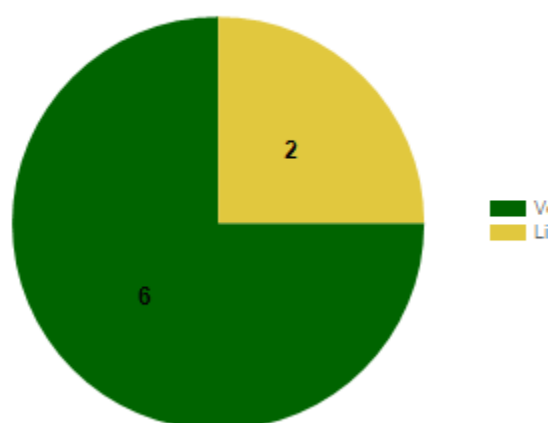
Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives

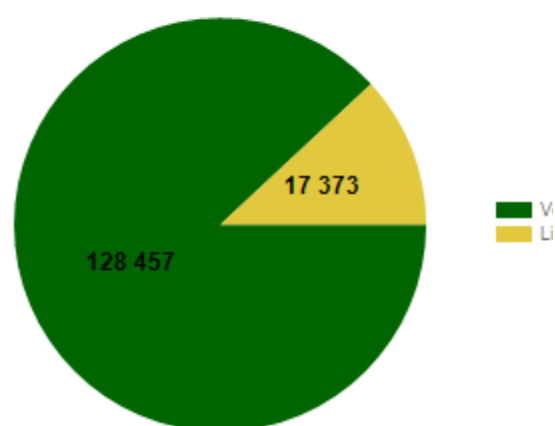
The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance* (CoP) in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

4.1 As per Contribution

4.2 As per Accumulated Disbursed Amount (€)

* Agreements newer than one year are assessed as "very likely" by default.

** Assessments made in Trac 6 have not been migrated since some questions in Trac 7.0 are new and have no equivalent in earlier versions of Trac. Therefore, the assessments made in Trac 6 are grey.

¹ Assessment "Not appraisable" is justified in cases when:

- There is not enough data to make an assessment (eg in difficult environments or late reports)
- The context of the contribution has changed significantly (eg natural disaster, coup d'état, extensive staff change of partner, corruption claim or similar.)
- The contribution itself has changed significantly (eg, the goal, scope, or timeframe of the contribution has been changed)

Table 5. Outcome on All Appropriations in the Selected Country/Region (incl. Country Allocation)

	Anslagspost	Utfall 2019 (KSEK)	Avtalad bemyndiganderam (KSEK)
ID03 Partner country ENG	Appropriation	Outcome 2019 (KSEK)	Agreed frame of Outstanding commitments (KSEK)
South Sudan	101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	217 087	0
	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	3 680	0
	106 Afrika (7 1:1.9)	231 130	449 677
	112 Hållbar Fred (7 1:1.26)	2 450	0
	113 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (7 1:1.28)	1 967	1 120
	33 Strategiskt inriktade bidrag	1 300	0
Sudan	101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	183 514	0
	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	7 834	1 648
	106 Afrika (7 1:1.9)	208 611	392 678
	Total	857 573	845 123

The first three digits is a Sida-internal code. The numbers in brackets after the title is the appropriation number in the Swedish state budget, for example (7 1:1.6) is expenditure area 7, appropriation area 1:1, appropriation 6 = Asia. Appropriations 30, 31 and 33 are managed by the MFA and administered by Sida.